

Σε μια από τις τελευταίες του ενέργειες ως πρόεδρος, ο Μπ. Ομπάμα επισκέφτηκε το Περγλ Χάρμπορ μαζί με τον Ιάπωνα πρωθυπουργό Σίνζο Άμπε. Εκεί λοιπόν διημερίθησαν διάφορα όπως τα «ειλικρινή και αιώνια συλληπτήρια» του Ιάπωνα πρωθυπουργού, του πρώτου εν ενεργεία που επισκέφτηκε το νησί, καθώς επίσης και η δέσμευσή του, ότι η Ιαπωνία δε θα κηρύξει ποτέ ξανά πόλεμο.

Την ίδια στιγμή ο απερχόμενος πρόεδρος των Η.Π.Α. δήλωσε: «Οι καρποί της ειρήνης πάντα υπερνικούν τα λάφτρα του πολέμου». Η λέξη «συγγνώμη» όμως δεν ακούστηκε όπως δεν είχε ακουστεί ούτε όταν ο Ομπάμα, είχε επισκεφτεί την Χιροσίμα.

Κάπως έτσι είχε γίνει και τον Απρίλη του 2000, όταν επισκέφτηκε τα Καλάβρυτα, ο τότε Ομοσπονδιακός Πρόεδρος της Γερμανίας, J. Rau, ο οποίος εξέφρασε «συναισθήματα ντροπής και βαθιάς θλίψης» για την τραγωδία. Δεν κατάφερε όμως να αναλάβει καμιά ευθύνη. Και φυσικά δεν αποζημιώθηκε κανείς, ποτέ, για τίποτα.

Τα ίδια, και με την προτελευταία επίσκεψη Αμερικανού προέδρου στην Ελλάδα, τον Νοέμβριο του '99 όταν ο Κλίντον, μας έκανε την τιμή να διέλθει της Ελληνικής πρωτεύουσας. Έκανε το άτολμο βήμα, μιας μικρής, και οπωσδήποτε ανέξοδης, απολογίας για την υποστήριξη της στρατιωτικής δικτατορίας από τα διάφορα επίπεδα της Αμερικάνικης εξουσίας. Εκφώνησε και ο τότε ΠτΔ, και προσφάτως εκλιπών, Κ. Στεφανόπουλος μια ομιλία εξαιρετικής ισορροπίας ανάμεσα στη διπλωματική ορθότητα και το Ελληνικό θυμικό. Έως εκεί. Τα λόγια, ειδικά τα συμφιλιωτικά είναι μια ευχάριστη, εύκολη υπόθεση. Η αποκατάσταση των δεινών είναι το δύσκολο και το δυσάρεστο.

Έτσι μοιραία, όσο το επιτρέπει τέλος πάντων ένας φωτισμένος ουμανισμός, καταλήγουμε ότι η πρώην Σοβιετική εμμονή για την μη επανένωση της Γερμανίας, που με μεγάλη άνεση

και άνευ ανταλλαγμάτων επέτρεψε ο Γκορμπατσώφ, δεν ήταν και τόσο άδικα τιμωριτική.

Αιώνες πολιτισμού, ατυχώς, βοήθησαν στο να μην συνδέεται η επανάληψη των πολιτικών εγκλημάτων με την τιμωρία ή έστω με την αποτροπή τους. Καλή μας χρονιά.